

**SEKTOROWY
PROGRAM
OPERACYJNY**
Restrukturyzacja i modernizacja
sektora żywnościowego
oraz rozwój obszarów wiejskich,
2004 - 2006

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa

Biuletyn Informacyjny Rolnictwo i Obszary Wiejskie Warmii i Mazur

Nr 12/2007

Opracowała: dr inż. Joanna Karwowska

10-562 Olsztyn ul. Emilii Plater 1,
tel. (089) 5219250, fax (089) 5219259, e-mail: dow@warmia.mazury.pl
www.sporol.warmia.mazury.pl

SPIS TREŚCI

I.	SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA OBSZARÓW WIEJSKICH	
1.	Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia.....	3
2.	Bezrobotni mieszkańcy wsi.....	5
II.	FUNDUSZE STRUKTURALNE 2004-2006	
1.	SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006	
a.	wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 18.12.2007 rok – działania wdrażane przez ARiMR.....	6
b.	wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.12.2007 rok – działania wdrażane przez Urząd Marszałkowski.....	7
2.	SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb”	
a.	wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 18.12.2007rok.....	7
III.	PLAN ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH	
1.	Wykaz działań w ramach PROW za rok 2005/2006wg danych Oddziału Regionalnego ARiMR – stan na dzień 18.12.2007r.....	8
2.	Wykaz działań w ramach PROW na lata 2007-2013 –wg danych Oddziału Regionalnego ARiMR – stan na dzień 18.12.2007r.....	9
3.	Realizacja płatności bezpośrednich do gruntów rolnych.....	9
IV.	AKTUALNOŚCI	
1.	PROW na lata 2007-2013- opóźniony.....	9
2.	Budżet 2008.....	10
3.	Kwota mleczna – 2% to za mało.....	10
4.	Dopłaty 2007.....	11
5.	Renty strukturalne.....	11
6.	ARiMR realizuje płatności do gruntów rolnych.....	12
7.	Ceny gruntów ciągle w górę.....	12
8.	Dopłaty do roślin energetycznych.....	13
9.	Modernizacja gospodarstw rolnych.....	13
10.	Agencja Nieruchomości Rolnej przekazała ponad 45 tys. ha samorządom....	15
11.	Kwoty mleczne.....	15
V.	INFORMACJE Z DEPARTAMENTU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH I ROLNICTWA	
1.	Spotkanie dot. powołania LGD.....	16
2.	Konferencja dla grup producenckich.....	16
3.	Spotkanie konsultacyjno-szkoleniowe.....	16
4.	Spotkanie dotyczące przystąpienia gmin do LGD.....	17
5.	Konferencja poświęcona wsparciu produkcji mięsa wołowego.....	17
6.	Spotkanie dot. omówienia PROW na lata 2007-2013.....	17
7.	III Walne Zgromadzenie Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej.....	17
8.	Konferencja otwierająca projekt w zakresie działania: płatności rolnośrodowiskowe.....	18
9.	Odbiór inwestycji melioracyjnych.....	18
10.	Konkurs ofert dla organizacji pozarządowych – zakończony.....	18

I. SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA OBSZARÓW WIEJSKICH

1. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

W województwie warmińsko – mazurskim utrzymuje się tendencja spadkowa poziomu bezrobocia, który na koniec października 2007r., osiągnął wartość 97 467 osób. W odniesieniu do stanu z końca września 2007 roku, jest to mniej o 1 260 osób (o 1,3%). Od początku br., regionalne bezrobocie zmniejszyło się o 30 107 osób, tj. o 23,6%, natomiast w stosunku do października ubiegłego roku spadek wynosi 27 192 osoby (21,8%). W kraju, w październiku 2007 roku, spadek liczby bezrobotnych w porównaniu do września wynosił 3,0%, od początku roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 25,3%. Również roczna dynamika spadku bezrobocia w naszym województwie (21,8%) jest niższa niż średnio w kraju (25,3%).

Rejestrowany od dłuższego czasu spadek bezrobocia w regionie warmińsko – mazurskim ma swoje uwarunkowania przede wszystkim w utrzymującej się dobrej koniunkturze gospodarczej, skutecznej realizacji prozatrudnieniowej, strategii i polityki rynku pracy, określonej między innymi w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia, a także jest wynikiem realizacji projektów i programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

W październiku br. odnotowano większą dynamikę spadku poziomu bezrobocia w stosunku do miesiąca poprzedniego – z 0,8% we wrześniu do 1,3% w październiku bieżącego roku. Jednakże w odniesieniu do analogicznego okresu 2006 roku obserwujemy niższą dynamikę miesięcznego spadku liczby bezrobotnych. W porównaniu do września 2007 roku, liczba bezrobotnych zmniejszyła się w 15 powiatach województwa warmińsko – mazurskiego, w 6 powiatach poziom bezrobocia wzrósł.

Największy procentowy spadek odnotowano w:

- powiecie działdowskim – o 5,6%,
- powiecie iławskim – o 5,1%,
- mieście Elblągu – o 4,9%,
- powiecie nowomiejskim – o 3,5%,
- mieście Olsztynie – o 3,2%.

Procentowy wzrost bezrobocia odnotowano w:

- powiecie mrągowskim – o 4,9%,
- powiecie węgorzewskim – o 3,0%,
- powiecie braniewskim – o 2,0%,
- powiecie giżyckim – o 1,2%,
- powiecie ełckim – o 0,8%,
- powiecie nidzickim – o 0,3%

Analiza zmiany poziomu bezrobocia w poszczególnych powiatach województwa na przestrzeni dwunastu miesięcy (październik 2006 – październik 2007) wykazuje, iż spadek bezrobocia miał miejsce we wszystkich powiatach. Największy, roczny procentowy spadek bezrobocia odnotowano w mieście Olsztynie (33,5%) i Elblągu (26,2%) oraz powiatach: iławskim (32,7%), oleckim (27,9%), nowomiejskim (24,2%, elbląskim (23,5%), gołdapskim (23,4%). Najniższe spadki poziomu bezrobocia miały miejsce w powiatach: mrągowskim (9,8%), braniewskim (14,5%) i lidzbarskim (16,1%).

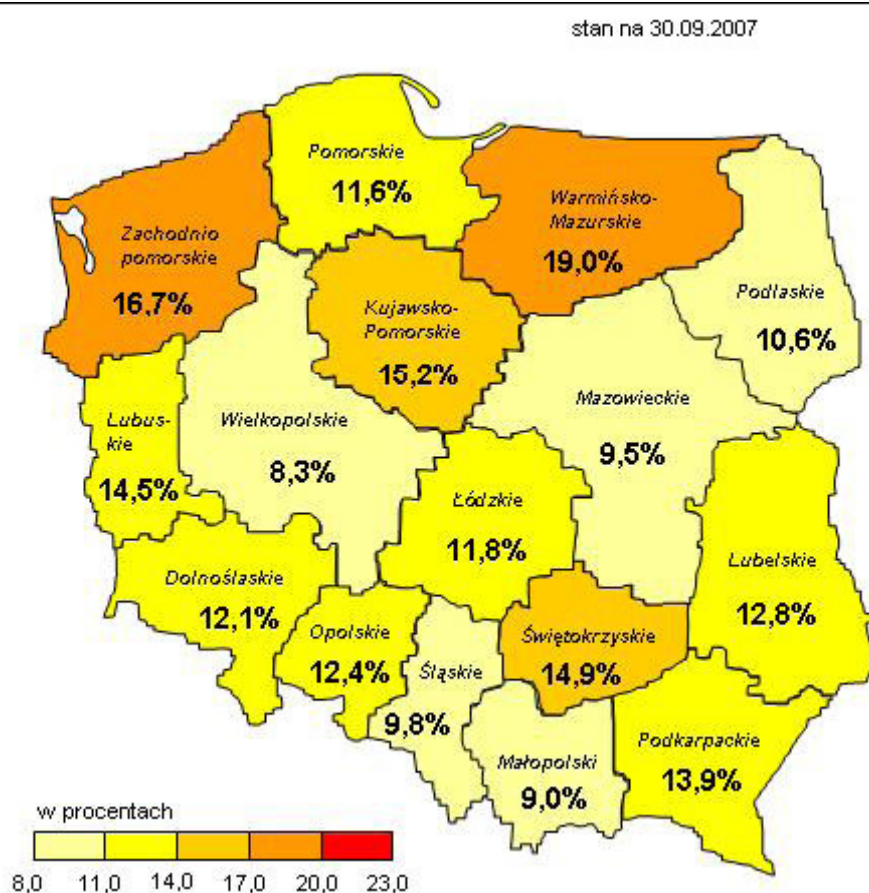
Zmniejszenie liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotne ma swoje odzwierciedlenie również w stopie bezrobocia. Według danych GUS na koniec września br., bezrobotni stanowili 19,0% ludności czynnej zawodowo województwa. Jest to najniższy wskaźnik w historii regionu.

W porównaniu ze stopą bezrobocia z września roku ubiegłego, wskaźnik ten obniżył się o 4,6 pkt. procentowego. Od początku br. roku stopa bezrobocia w regionie obniżyła się o 4,7 pkt. proc. Stopa bezrobocia, jaką odnotowano w województwie warmińsko – mazurskim na koniec września 2007 roku, jest znacznie wyższa niż przeciętnie w kraju, gdzie odnotowano w tym czasie stopę bezrobocia na poziomie 11,6%.

Wskaźnik natężenia bezrobocia w regionie warmińsko – mazurskim we wrześniu 2007 roku (19,0%), był wyższy o 7,4 pkt proc. od wskaźnika krajowego (11,6%). Przed rokiem wskaźnik stopy bezrobocia wynosił 23,7% i był wyższy w porównaniu ze wskaźnikiem na poziomie kraju o 8,4 pkt proc. Świadczy to o zmniejszaniu się dystansu między natężeniem bezrobocia w regionie i w kraju.

Mimo tych korzystnych tendencji stopa bezrobocia w województwie warmińsko – mazurskim jest nadal najwyższa w kraju.

Mapa 1. Zróżnicowanie przestrzenne stopy bezrobocia w Polsce

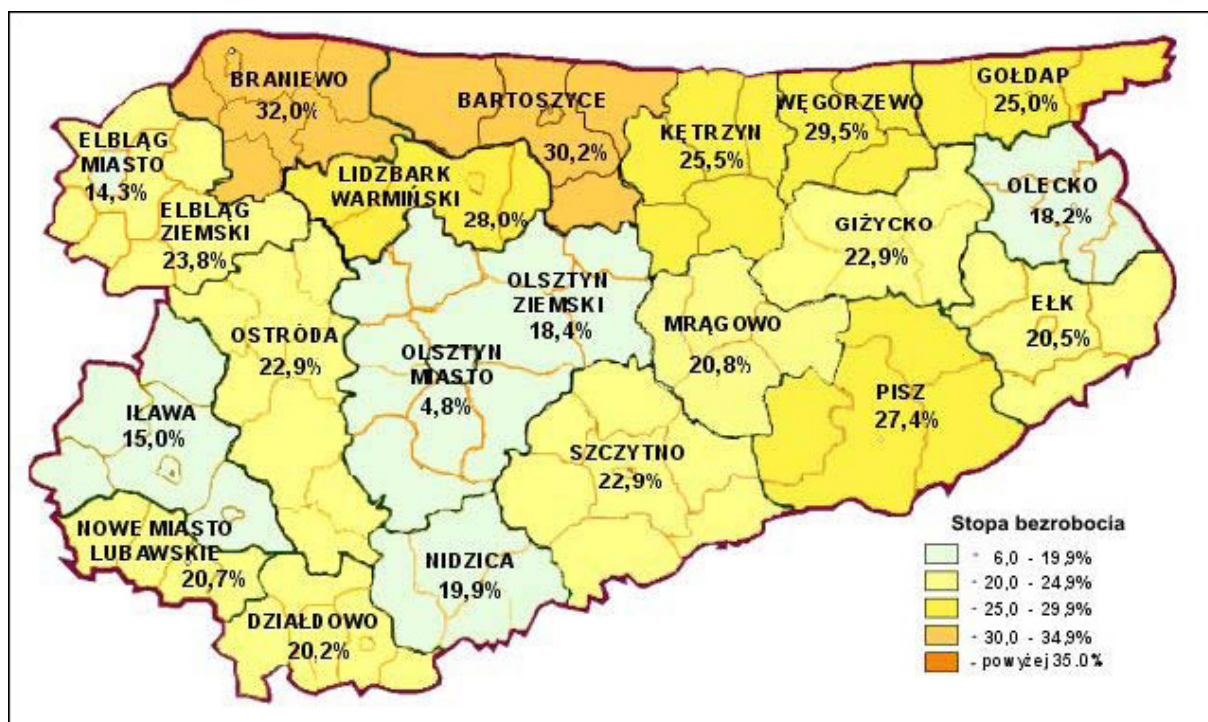
Najwyższa stopa bezrobocia we wrześniu 2007 roku występowała w powiatach:

- braniewskim – 32,0%,
- bartoszyckim – 30,2%,
- węgorzewskim – 29,5%.

Najmniejszą stopą bezrobocia charakteryzowały się:

- miasto Olsztyn – 4,8%,
- miasto Elbląg – 14,3%,
- powiat iławski – 15,0%.

Mapa 2. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko – mazurskim we wrześniu 2007

2. Bezrobotni mieszkańcy wsi

Liczba bezrobotnych **zamieszkałych na wsi** zmalała w porównaniu z końcem poprzedniego miesiąca o 465 osób i w październiku wyniosła 49 632 osoby. Bezrobotni tej grupy, stanowili 50,9% ogółu bezrobotnych. Przed rokiem, bezrobotni mieszkańcy wsi w liczbie 62 787 osób, stanowili 50,4% ogólnej liczby pozostających bez pracy. Obserwujemy, zatem wzrost udziału tej kategorii bezrobotnych - o 0,5 pkt. proc.

II. FUNDUSZE STRUKTURALNE 2004-2006

1. SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006”.

a. wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 18.12.2007 rok - ARiMR

Działanie	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowanej pomocy	Liczba podpisanych umów	Kwota podpisanych umów
1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych	1 755	256 361 220,16	832	129 865 176,41
1.2 Ułatwianie startu młodym rolnikom	962	48 100 000,00	700	35 000 000,00
1.5 Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych	100	198 333 381,75	73	165 141 570,89
2.1 Przywracanie potencjału produkcji leśnej	53	74 710 845,00	39	61 523 726,00
2.4 Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa	225	17 831 123,72	131	10 171 255,00
2.6 Rozwój i ulepszenie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem	114	13 043 521,43	67	5 875 121,00
Razem	3 209	608 380 092,06	1 842	407 576 849,30

b. wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.12.2007r. - Urząd Marszałkowski

Działanie	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowanej pomocy	Liczba podpisanych umów (wydanych decyzji)	Kwota podpisanych umów (decyzji)
2.2 Scalanie gruntów	0	0	0	0
2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego	268	39 096 250,31	119	19 107 567,00
2.5 Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi	35	40 559 177,00 (wkład Unii)	32	30 549 819,00 (wkład Unii)
Razem	303	79 655 427,31	151	49 657 386,00

2. SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb”

a. wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 18.12.2007r.

Działanie	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowanej pomocy	Liczba podpisanych umów	Kwota podpisanych umów
1.1 Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów – Złomowanie statków	33	6 645 017,84	33	6 645 017,84
1.2 Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów- Przeniesienie statków do krajów trzecich lub zmiana ich przeznaczenia	9	1 810 570,00	8	1 564 973,00
2.2 Odbudowa i modernizacja floty rybackiej	15	2 118 297,60	4	525 472,00
3.2 Chów i hodowla ryb	42	14 692 740,42	17	1 546 211,00
3.3 Rybacka infrastruktura portowa	2	5 884 565,00	2	5 884 565,00
3.4 Przetwórstwo i rynek rybny	25	3 484 782,80	12	1 456 667,00
3.5 Rybołówstwo śródlądowe	12	351 110,69	11	321 635,00
4.1 Rybołówstwo przybrzeżne	22	6 177 438,00	7	1 563 491,00
4.2 Działania społeczno-ekonomiczne	64	2 823 205,03	62	2 716 462,00
4.3 Znajdowanie oraz promowanie nowych	4	3 467 570,00	4	3 467 570,00

rynków zbytu na produkty rybne				
4.4 Działania organizacji obrotu rynkowego	2	338 890,00		
4.6 Działania innowacyjne	10	15 560 254,39	7	12 285 226,00
Razem	240	63 354 441,77	167	37 977 289,84

III. PLAN ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

1. Wykaz działań w ramach PROW za rok 2005/2006 – wg danych Oddziału Regionalnego ARiMR – stan na dzień 18.12.2007r.

Lp.	Nazwa działania	Ilość wniosków	Ilość wydanych decyzji (pozytywnych i odmownych)	Zrealizowane płatności (mln zł) *
1	Renty strukturalne	1 966	1 876	76,82***
2	Wspieranie gospodarstw niskotowarowych	2 829	2 701	18,87***
3a	Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)- kampania 2004	26 932	26 923	86,36
3b	Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)- kampania 2005	30 429	30 410	92,78
3c	Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)- kampania 2006	31 104	31 077	94,76
4a	Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt-wnioski złożone po raz pierwszy	2 701	2 545	53,87***
4b	Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt-wnioski kontynuacyjne	2 838	1 135	
5a	Zalesianie gruntów rolnych – kampania 2004	249	207	68,25***
5b	Zalesianie gruntów rolnych – kampania 2005	438	388	
5c	Zalesianie gruntów rolnych – kampania 2006	530	491	
6	Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej	4 417	4 361	153,37
7	Wspieranie grup producentów rolnych	3	3	0,86

* - stan na 30.11..2007r.

** - ilość producentów rolnych, którzy przystąpili do PRS w latach 2004-2006

***- płatności zrealizowane dla wniosków złożonych po raz pierwszy oraz wniosków kontynuacyjnych

2. Wykaz działań w ramach PROW na lata 2007-2013 –wg danych Oddziału Regionalnego ARiMR – stan na dzień 18.12.2007r.

PROW 2007-2013	Ilość złożonych wniosków	Wnioskowana kwota
Działanie: Renty Strukturalne	372*	373 480,25
Działanie: Zalesianie gruntów rolnych i innych niż rolne – schemat I	219	10 760 803,30**
Działanie: Grupy producentów rolnych	6	***

* liczba wszystkich złożonych wniosków aktualnie rozpatrywanych w biurach powiatowych (bez wycofanych, anulowanych itp.)

** wnioskowana kwota uległa zmianie ze względu na złożone zmiany do wniosków o przyznanie pomocy na zalesianie gruntów rolnych

*** grupy złożyły wnioski o przyznanie pomocy

3. Realizacja płatności bezpośrednich do gruntów rolnych na dzień 31.12.2007r.

	Płatności bezpośrednie do gruntów rolnych
Liczba rolników ubiegających się o płatności w kampanii 2006	44 076
Ilość decyzji o przyznaniu płatności lub o odmowie przyznania płatności , które zostały wysłane do beneficjentów w kampanii 2006	44 072
Liczba rolników ubiegających się o płatności w kampanii 2007	43 823

V. AKTUALNOŚCI

1. PROW na lata 2007-2013- opóźniony

Dotychczas z nowych funduszy na lata 2007 -13 uruchomiono pięć działań: wsparcie dla obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania, renty strukturalne, zalesianie, dofinansowanie dla grup producenckich oraz modernizację gospodarstw rolnych. Z tego w całym kraju wnioski można składać jeszcze tylko na jedno działanie. Na korzystanie z programu dla grup producenckich trzeba rolników nadal namawiać. Są jednak programy, na które wielu czeka już od dawna. Problem w tym, że w przypadku wsparcia dla młodych rolników czas to pieniądz. Wsparcie będzie przysługiwało tylko tym, którzy mają gospodarstwo nie dłużej niż rok.

2. Budżet 2008

Zwiększenia przyszłorocznych wydatków na rolnictwo o ponad 300 milionów złotych domagają się posłowie. Najwięcej pieniędzy jest potrzebne na walkę chorobą Aujeszkiego oraz szkoły rolnicze. Może to być jednak trudne. Rząd szuka raczej oszczędności niż dodatkowych wydatków.

Przyszłoroczny budżet przygotowała jeszcze poprzednia ekipa rządząca, ale realizacja budżetu 2008 będzie już należeć do nowego rządu. Posłowie koalicji bezbłędnie wyliczają na co przydałoby się zwiększyć wydatki: *szkoły rolnicze, dopłaty do ubezpieczeń, paliwo rolnicze, finansowanie organizacji rolniczych w Brukseli, żeby tam bronić interesów.*

Ostatecznie przegłosowano propozycję zwiększenie wydatków na szkoły rolnicze o 70 milionów złotych oraz 240 milionów na zwalczanie pewnej choroby trzody chlewnej. Jej nazwa była odmieniana we wszystkich przypadkach przez większość posłów komisji rolnictwa. Program zwalczania i monitoringu choroby Aujeszkiego jest bardzo drogi, ale bez niego polscy rolnicy mają ograniczone możliwości eksportu żywych zwierząt za granicę. Poprawki komisji rolnictwa będą teraz zaopiniowane przez komisję finansów i przegłosowane przez Sejm. Tej procedury nie musi się obawiać Agencja Restrukturyzacji. W przyszłorocznym budżecie już ma zapisane fundusze na zatrudnienie dodatkowych pracowników. Nabór jest konieczny, biorąc pod uwagę nowe zadania Agencji. W budżecie na 2008 roku na rolnictwo zaplanowano wydatki w wysokości ponad 19 miliardów złotych. To więcej niż rok temu o 40%. Z tej kwoty prawie 15 miliardów złotych to fundusze Unii Europejskiej. Do tego trzeba doliczyć wydatki na Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, co będzie kosztować podatników kolejne 15 miliardów 700 milionów złotych.

BUDŻET 2008

NA ROLNICTWO

19 miliardów 616 milionów zł.

ŚRODKI Z UE

14 miliardów 928 milionów zł.

KRUS

15 miliardów 700 milionów zł.

3. Kwota mleczna – 2% to za mało

Komisja Europejska proponuje, aby w przyszłym sezonie zwiększyć kwoty mleczne we wszystkich państwach członkowskich o 2%. Zdaniem polskiego rządu to zbyt mało. Jak na razie na rynku mleka trwa gorączkowe poszukiwanie surowca. A mleczarnie coraz częściej podkupują sobie dostawców. Rolnicy specjalizujący się w produkcji mleka w ostatnim czasie chcą tylko jednego: dokupić kolejne krowy i wykorzystać wysokie ceny skupu. Aby temu zaradzić nad sprawą pochyłili się ostatnio na prośbę Polski unijni ministrowie rolnictwa. Wniosek z tej dyskusji był jeden: system limitów trzeba zachować, ale jednocześnie nieco go poluzować. Bruksela przekonuje, że podniesienie o 5% limitów mogłoby doprowadzić do rozregulowania

rynku. Tymczasem 2% wzrost od sezonu 2008/2009 pozwoliłby na ustabilizowanie galopujących cen skupu. Jak na razie jedno jest pewne: w kraju trwa wielkie poszukiwanie mleka. Rolników kusi obca konkurencja proponując przejście z jednej mleczarni do drugiej. Teoretycznie dostawca mleka jest związany ze spółdzielnią umową, ale ich władze rzadko decydują się na proces z rolnikiem. Tymczasem w kraju są już spółdzielnie które na wolnym rynku kupują dziennie nawet kilkanaście tysięcy litrów mleka dziennie.

4. Dopłaty 2007

11 grudnia 2007 roku ruszyły już po raz czwarty przelewy dopłat bezpośrednich na konta rolników.

W tym roku nie wszyscy otrzymają od razu pełne sumy, bo np. nieznana jest jeszcze tzw. podstawowa wysokość dopłat energetycznych. W tym przypadku trzeba poczekać na decyzję Brukseli. Czy tylko ten problem może zakłócić realizację wypłat? Wszystko to będzie niebawem jasne.

Gorzej z przygotowaniem do zmian jakie czekają cały system płatności bezpośrednich. Od 2011 roku gospodarstwa mają otrzymywać jedną kwotę dopłat przyznawanych drogą decyzji. Jej wysokość będzie zależała od spełnienia przez rolnika określonych wymogów dotyczących ochrony środowiska, bezpieczeństwa zdrowotnego produktów żywnościowych, zapewnienia dobrostanu zwierząt i dobrej kultury rolnej. Na razie egzekwowany jest ostatni punkt – kontrolerzy ARiMR sprawdzają, czy ziemia orna jest uprawiana, a łąki koszone w określonym terminie. Od 2009 roku trzeba będzie wypełnić wszystkie pozostałe warunki – a jest ich cały katalog. Wiele z nich nie wymaga szczególnych nakładów czasu i pracy, ale do wypełnienia większości potrzebna jest duża wiedza. I na pewno będą absorbujące, a niektóre także kosztowne – głównie te dotyczące bezpieczeństwa żywności. Część ODR-ów już szkoli rolników by mogli na czas przygotować swoje gospodarstwa. Za rok, za niedostosowanie się do tych wymagań będą sankcje finansowe – czyli niższe dopłaty a nawet kary.

W Unii Europejskiej trwa obecnie dyskusja nad możliwością przedłużenia – o 3 lata - obowiązywania systemu uproszczonych płatności obszarowych w nowych krajach członkowskich, a więc także i w Polsce. Prawdopodobnie będzie na to zgoda, ale nikt nie zwolni naszych rolników z obowiązku dostosowania się do wymogów zasady cross-compliance. O tym, że takich spraw nie należy lekceważyć przekonało się wiele zakładów mleczarskich i mięsnych, które nie spełniły na czas unijnych wymagań sanitarnych i weterynaryjnych i musiały zaprzestać produkcji.

5. Renty strukturalne

Postanowienia o spełnieniu warunków otrzymała już więcej niż połowa rolników, ale są tacy, dla których podjęcie decyzji o przekazaniu gospodarstwa m w zamian za rentę strukturalną jest bardzo trudne. Powód świadczenia są dużo niższe niż w poprzedniej edycji programu.

Prawie 9 tysięcy rolników zdecydowało się ubiegać o rentę strukturalną z programu na lata 2007-13. Gospodarstwo musi być przekazane w sposób notarialny. W związku z tym obie osoby muszą stawić się do notariusza celem sporządzenia aktu notarialnego. Na przekazanie gospodarstwa i złożenie odpowiednich dokumentów w Agencji Restrukturyzacji rolnicy mają pół roku. Świadczenia, co prawda można dostać szybciej niż z KRUSU, ale będzie to niecałe 900 złotych miesięcznie. Dodatkowo

rolnicy muszą nadal opłacać składki emerytalno- rentowe. Po przekazaniu gospodarstwa Agencja Restrukturyzacji ma 30 dni na wydanie decyzji o przyznaniu renty strukturalnej. Wpłaty pierwszych rent z nowego PROW można spodziewać się w grudniu bieżącego roku. Na program rent strukturalnych na lata 2007-13 jest do rozdysponowania ponad 2 miliardy euro.

6. ARiMR realizuje płatności do gruntów rolnych

Do 7 grudnia br. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wypłaciła rolnikom 570 mln zł w ramach płatności obszarowych za 2007 r. Pieniądze zostały przekazane na rachunki bankowe ponad 150 tys. rolników.

Za rok 2007 ARiMR wypłaci w ramach płatności obszarowych ponad 8,2 mld zł. W grudniu dopłaty bezpośrednie otrzyma pół miliona rolników. Wysokość stawek płatności uzupełniających za 2007 r. została podana w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 31 października 2007 r. w sprawie stawek płatności uzupełniających (Dz. U. Nr 204, poz. 1479).

W 2007 r. stawki płatności uzupełniających wynoszą:

- płatność uzupełniająca do powierzchni upraw podstawowych (m.in. zboża) – 294,91 zł/ha,
- płatność uzupełniająca do powierzchni roślin przeznaczonych na paszę uprawianych na trwałych użytkach zielonych 438,76 zł/ha,
- płatność uzupełniająca do powierzchni uprawy chmielu 526,01 zł/ha (płatność historyczna niezwiązana z produkcją),
- płatność uzupełniająca do powierzchni uprawy chmielu 452,76 zł/ha, (płatność bieżąca związana z produkcją).

Stawka jednolitych płatności obszarowych w roku 2007 (podstawowa płatność wypłacana do wszystkich gruntów utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej) wynosi 301,54 zł/ha.

Nie zostały natomiast jeszcze określone stawki płatności do upraw roślin energetycznych oraz płatność cukrowa. Komisja Europejska nie opublikowała do tej pory oficjalnej informacji o ile stawka płatności energetycznej zostanie zredukowana w stosunku do prognozowanej (45 euro/ha). Wiadomo, że powierzchnia upraw roślin energetycznych wyniosła w całej UE blisko 3 mln ha. Komisja zamierzała dopłacić do 2 mln ha takich upraw, stąd konieczność obniżenia płatności. Płatność cukrowa jest obecnie ustalana z Krajowym Związkiem Plantatorów Buraków Cukrowych. Obie płatności ARiMR będzie wypłacała w przyszłym roku. Zgodnie z prawem wszystkie płatności do gruntów rolnych są wypłacane od grudnia do czerwca kolejnego roku.

7. Ceny gruntów ciągle w górę

Jak wynika z najnowszych danych średnia cena transakcyjna nieruchomości rolnych z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa w III kwartale 2007 roku wyniosła 10 327 za 1 ha i była wyższa od analogicznej ceny w II kwartale br. (9 174 zł/ha) o 1 153 zł (tj. o 12,6 %). Największy był wzrost średniej ceny w grupach obszarowych do 1 ha (z 15 600 zł do ponad 17 500 zł/ha) oraz między 1 a 10 ha (z ok. 10 300 zł do prawie 12 tys. zł/ha).

Agencja najdrożej sprzedawała grunty rolne w województwach – wielkopolskim (ponad 16 tys. zł/ha), kujawsko-pomorskim (ponad 14 tys. zł/ha) oraz mazowieckim i podlaskim (ponad

13 tys. zł/ha). Natomiast mniej niż za 8 tys zł za 1 ha można było kupić nieruchomości rolne z Zasobu WRSP w województwach lubuskim i lubelskim.

W ciągu trzech kwartałów br. Agencja sprzedała 76,8 tys. ha. gruntów. W Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa nadal znajduje się ok. 2 mln 500 tys. ha, w tym prawie 1 mln 900 tys. ha pozostaje w dzierżawie, natomiast do rozdysponowania pozostało ok. 345 tys. ha, najwięcej w województwach: zachodnio-pomorskim, warmińsko-mazurskim, dolnośląskim, pomorskim i lubuskim. Natomiast bardzo mało państwowych nieruchomości rolnych znajduje się na terenie województw: małopolskiego, kujawsko-pomorskiego, podlaskiego i opolskiego.

8. Dopłaty do roślin energetycznych

Komisja Europejska opublikowała współczynnik redukcji powierzchni upraw energetycznych. Współczynnik ten za 2007 r. wynosi 0,70337. W takim stopniu Agencje Płatnicze Wspólnoty Europejskiej skorygują powierzchnię, jaką zgłosili rolnicy o przyznanie płatności do upraw roślin energetycznych.

W praktyce oznacza to, że zgłoszoną przez rolnika powierzchnię do dopłat roślin energetycznych Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przemnoży przez współczynnik 0,70337, np. jeżeli rolnik w złożonym wniosku o dopłaty do uprawy roślin energetycznych zadeklarował 5 ha, otrzyma takie dopłaty do ponad 3,51 ha.

Współczynnik redukcji powierzchni upraw roślin energetycznych został opublikowany w Rozporządzeniu Komisji Europejskiej (WE) 1413/2007. O wprowadzeniu współczynnika redukcji zdecydowało to, że rolnicy w całej Unii Europejskiej zadeklarowali w 2007 r. do płatności z tytułu upraw roślin energetycznych powierzchnię 2 843 450 ha, podczas gdy w rozporządzeniu (WE) nr 1782/2003 maksymalna powierzchnia, która kwalifikuje się do przyznania tego typu pomocy, wynosiła 2 000 000 ha.

W Polsce o płatności do upraw roślin energetycznych ubiega się blisko 9 tys. rolników, a powierzchnia upraw, którą zadeklarowali do takich dopłat przekracza 170 tys. ha. Powierzchnia, do której polskim rolnikom mogą być naliczone dopłaty do roślin energetycznych za 2007 r. wynosi blisko 120 tys. ha (170000 ha x 0,70337). Naliczona do tej powierzchni łączna kwota dopłat do roślin energetycznych wyniesie około 5 400 tys. euro.

Określona przez Komisję Europejską stawka płatności pozostaje na niezmiennym poziomie i wynosi 45 euro/ha.

9. Modernizacja gospodarstw rolnych

We wszystkich Oddziałach Regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dnia 13 grudnia zakończono przyjmowanie wniosków na to działanie. W sumie ponad 18 tys. wniosków złożyli rolnicy, którzy chcą modernizować gospodarstwa rolne. Kwota, o jaką ubiegają się rolnicy w złożonych wnioskach sięga blisko 2,4 mld zł. Przyjmowanie wniosków na działanie „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach PROW na lata 2007-2013 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa rozpoczęła 9 listopada 2007 r. Do wykorzystania przeznaczono kwotę ponad 1,36 mld zł, która została podzielona na wojewódzkie koperty finansowe.

Zgodnie z § 10 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U. Nr 193, poz. 1397), informuję, że zapotrzebowanie na środki wynikające ze złożonych wniosków o pomoc finansową w roku

2007 w ramach ww. działania osiągnęło do dnia 13 grudnia 2007 r. w podziale na województwa:

Lp.	Oddział Regionalny	Wysokość limitu środków	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowana
1	Dolnośląski	59 213 753,89 zł	549	94 024 777,07 zł
2	Kujawsko - pomorski	104 951 275,94 zł	1 336	173 813 998,44 zł
3	Lubelski	153 547 391,93 zł	1 965	186 348 523,80 zł
4	Lubuski	25 999 601,56 zł	486	90 774 148,91 zł
5	Łódzki	122 511 216,12 zł	1 562	151 647 237,43 zł
6	Małopolski	50 229 599,33 zł	745	62 523 572,08 zł
7	Mazowiecki	227 734 740,54 zł	2 745	322 591 555,42 zł
8	Opolski	37 025 612,18 zł	438	65 120 436,81 zł
9	Podkarpacki	42 198 306,89 zł	515	52 289 828,15 zł
10	Podlaski	107 401 500,94 zł	1 528	218 179 989,34 zł
11	Pomorski	56 355 159,94 zł	745	120 546 786,11 zł
12	Śląski	33 894 769,76 zł	318	42 458 056,33 zł
13	Świętokrzyski	58 941 509,19 zł	1 106	82 822 682,03 zł
14	Warmińsko - mazurski	64 930 945,56 zł	797	130 100 945,27 zł
15	Wielkopolski	173 557 557,11 zł	2 787	423 096 995,30 zł
16	Zachodniopomorski	42 742 803,86 zł	712	143 386 933,47 zł
x	Razem Działanie	1 361 235 744,74 zł	18 334	2 359 726 465,96 zł

Najszybciej, 10 listopada 2007 r. przyjmowanie wniosków zakończone zostało w ośmiu województwach: Dolnośląskim, Kujawsko – pomorskim, Lubuskim, Opolskim, Pomorskim, Warmińsko – mazurskim, Wielkopolskim, Zachodniopomorskim. W ciągu tych dwóch dni Oddziały Regionalne w całej Polsce przyjęły 14 600 wniosków, co stanowiło niemal 80% wszystkich wniosków złożonych przez rolników do końca naboru. Najdłużej wnioski przyjmował Lubelski Oddział Regionalny - do 13 grudnia 2007 r. i Małopolski Oddział Regionalny do - 28 listopada 2007 r.

Najwięcej złożonych wniosków		Najmniej złożonych wniosków	
Oddział Regionalny	Ilość	Oddział Regionalny	Ilość
Wielkopolski	2 787	Śląski	318
Mazowiecki	2 745	Opolski	438
Lubelski	1 965	Lubuski	486
Najwyższe wnioskowane kwoty (regiony)		Najniższe wnioskowane kwoty (regiony)	
Oddział Regionalny	Kwota	Oddział Regionalny	Kwota
Wielkopolski	423 096 995,30 zł	Śląski	42 458 056,33 zł
Mazowiecki	322 591 555,42 zł	Podkarpacki	52 289 828,15 zł
Podlaski	218 179 989,34 zł	Małopolski	62 523 572,08 zł
Największe średnie kwoty przypadające		Najmniejsze średnie kwoty przypadające	

na 1 wniosek		na 1 wniosek	
Oddział Regionalny	Kwota	Oddział Regionalny	Kwota
Zachodniopomorski	201 386,14 zł	Świętokrzyski	74 884,88 zł
Lubuski	186 778,08 zł	Małopolski	83 924,26 zł
Dolnośląski	171 265,53 zł	Lubelski	94 833,85 zł

10. Agencja Nieruchomości Rolnej przekazała ponad 45 tys. ha samorządom

Od początku swojej działalności do końca października 2007 r. Agencja nieodpłatnie przekazała jednostkom samorządu terytorialnego 45 776 hektarów gruntów. W ciągu 10 miesięcy br. do tych jednostek, głównie gmin Agencja przekazała nieodpłatnie 966 ha. Zgodnie z ustawą o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (art.24) „Nieruchomości wchodzące w skład Zasobu Agencja może w drodze umowy, nieodpłatnie przekazać na własność jednostce samorządu terytorialnego – na cele związane z inwestycjami infrastrukturalnymi służącymi wykonywaniu zadań własnych”. Oznacza to, że o ile Agencja może bezpłatnie przekazać gminom grunty pod budowę oczyszczalni ścieków, kanalizację, szkołę, boisko, budownictwo komunalne, cmentarz etc., to nie może tego uczynić, jeśli gmina otrzymane grunty zamierza przeznaczyć na cele komercyjne np. przekazać inwestorowi pod budowę zakładu produkcyjnego, supermarketu. W dalszej części wspomnianej Ustawy zaznaczono, „W przypadku zbycia lub przeznaczenia przez nabywcę nieruchomości na inne cele, niż określone w umowie, przed upływem 10 lat licząc od dnia jej nabycia, Agencja może zażądać zwrotu aktualnej wartości pieniężnej.” Zasadą jest, że Agencja w każdym takim przypadku żąda zwrotu, gdyż środki te zgodnie z prawem muszą trafić do budżetu państwa. Gminy otrzymane grunty wykorzystywały m.in. pod budowę dróg, oczyszczalni cieków, kanalizację, cmentarze, boiska, budownictwo komunalne itp.

11. Kwoty mleczne

O 2% wzrosną najprawdopodobniej przyszłoroczne kwoty mleczne. Komisja Europejska dopiero co złożyła wniosek o ich zwiększenie, ale wszystko wskazuje na to, że zostanie zaakceptowany. Oznacza to, że w przyszłym roku kwotowym, polscy rolnicy będą mogli wyprodukować o prawie 190 milionów kilogramów mleka więcej. Debatę nad zwiększeniem kwot mlecznych w UE rozpoczęto na wniosek Polski. Resort rolnictwa wyliczył, że rosnący popyt na produkty mleczarskie szczególnie za granicą, wymusza zwiększenie produkcji mleka o co najmniej 3 do 5%. W innym razie czeka nas ciągły niedobór mleka i wzrost cen. Komisja Europejska wniosek rozpatrzyła i zdecydowała o zwiększeniu kwot o 2%. Propozycja zwiększenia kwot mlecznych o 2 miliony 840 tysięcy ton, zakłada proporcjonalne ich rozłożenie na wszystkie kraje członkowskie.

Kwoty krajowe

	w mld kg
Niemcy	28,847
Francja	25,091

Wielka Brytania	15,125
Holandia	11,465
Włochy	10,740
Polska	9,567
Hiszpania	6,239

Jak wyliczyli unijni urzędnicy, zwiększenie dotychczasowych kwot o 2% nie spowoduje nadprodukcji mleka w Europie, mimo, że nie wszystkie kraje członkowskie już teraz w pełni wykorzystują przyznane im limity produkcji. Z zapowiedzi zwiększenia kwot zadowolona jest branża mleczarska. Zwiększy się produkcja i co za tym idzie eksport. Po drugie, zahamowane zostaną wciąż rosnące ceny mleka w skupie, których tegoroczny rekordowy wzrost, szacowany jest nawet na 30%. Zgodnie z reformą rynku mleka, zwiększone kwoty miałyby obowiązywać do kwietnia 2015 roku. Potem planowane jest ich całkowite zniesienie, o ile do tego czasu Komisja Europejska nie zdecyduje inaczej.

V. INFORMACJE Z DEPARTAMENTU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH I ROLNICTWA

1. Spotkanie dot. powołania LGD

W dniu 3 grudnia 2007 roku Pan Tomasz Piłat uczestniczył w spotkaniu z burmistrzami, sołtysami, przedstawicielami sektora pozarządowego, biznesu z powiatu piskiego, którego celem było powołanie Lokalnej Grupy Działania na terenie ww. powiatu.

2. Konferencja dla grup producenckich

W dniu 6 grudnia 2007 roku Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza wspólnie z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zorganizowała konferencję nt. „**Rola i miejsce grup producentów rolnych na współczesnym rynku rolnym**”.

Na seminarium omówiono między innymi podstawy prawne działania grup producentów rolnych, korzyści tworzenia grup. Zaprezentowano także grupy producentów towarów masowych.

W seminarium uczestniczył Pan Jarosław Sarnowski oraz pracownik Departamentu zajmujący się rejestracją grup.

3. Spotkanie konsultacyjno-szkoleniowe dot. wdrożenia działań PROW na lata 2007-2013

W dniach 9-11 grudnia br. w Serocku, woj. mazowieckie, odbyło się spotkanie konsultacyjno-szkoleniowe mające na celu przygotowanie wdrożenia działań PROW 2007-2013, dla których Samorządy Województw będą podmiotami wdrażającymi.

Podczas spotkania przedstawiciele MRiRW omówili stan przygotowań do wdrażania działań PROW 2007-2013, w szczególności w odniesieniu do Osi 4 – Leader, a przedstawiciele ARiMR założyli do systemu wykrywania, przeciwdziałania występowaniu, usuwaniu i przekazywaniu informacji o nieprawidłowościach.

W spotkaniu wzięło udział trzech pracowników Departamentu.

4. Spotkanie dotyczące przystąpienia gmin do LGD

W dniu 11 grudnia 2007 roku w Kętrzynie odbyło się spotkanie w sprawie uzgodnień dotyczących przystąpienia do Lokalnej Grupy Działania – Związku Stowarzyszeń na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich, gmin należących do Związku Gmin „Bareja” w Kętrzynie.

W spotkaniu uczestniczył Pan Tomasz Piłat, który omówił Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 ze szczególnym uwzględnieniem Osi 4 – Leader oraz warunki przystąpienia gmin do LGD.

5. Konferencja poświęcona wsparciu produkcji mięsa wołowego

W dniu 12 grudnia 2007 roku odbyła się konferencja otwierająca projekt: „Wsparcie rozwoju inicjatywy klastrowej na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego w branży produkcji mięsa wołowego w celu podniesienia innowacyjności przedsiębiorstw, wymiany wiedzy i technologii oraz podnoszenia ich konkurencyjności”.

Projekt współfinansowany jest w 75% ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego i w 25 % ze środków budżetu państwa.

Głównym celem projektu było zainicjowanie i rozwój współpracy przedstawicieli sektora biznesu, nauki i samorządu, zmierzającej do podniesienia konkurencyjności branży produkcji mięsa wołowego w województwie warmińsko-mazurskim.

Konferencja została zorganizowana przez Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego. W spotkaniu uczestniczył Pan Jarosław Sarnowski.

6. Spotkanie dot. omówienia PROW na lata 2007-2013

W dniu 13 grudnia 2007 roku Pan Tomasz Piłat uczestniczył w spotkaniu informacyjnym z sołtysami powiatu giżyckiego i węgorzewskiego, którego celem było omówienie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, ze szczególnym uwzględnieniem planu odnowy miejscowości.

7. III Walne Zgromadzenie Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej

W dniu 14 grudnia 2007 roku w Olsztynie odbyło się III Walne Zgromadzenie Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej. W spotkaniu uczestniczył Pan Jarosław Sarnowski.

Po otwarciu obrad Pan Zbigniew Ziejewski - Prezes Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej podziękował Pani Annie Szyszce ustępującemu Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu za dotychczasową wieloletnią współpracę na rzecz rolnictwa Warmii i Mazur oraz pogratulował objęcia funkcji Wojewody Warmińsko-Mazurskiemu Panu Marianowi Podziwskiemu.

Po wystąpieniach zaproszonych gości, nastąpiła część uroczysta – SPOTKANIE OPŁATKOWE. Słowo Boże wygłosił ks. Arcybiskup Wojciech Zięba-Metropolita Warmiński. Po złożeniu życzeń świątecznych oraz noworocznych, na wszystkich zgromadzonych czekał przygotowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi „ANIOŁOWO” tradycyjny stół wigilijny, na którym znajdowały się nie tylko regionalne potrawy wigilijne, ale także karnawałowe.

W drugiej części obrad podsumowano pomoc udzieloną rolnikom poszkodowanym w wyniku klęsk żywiołowych – przymrozki, gradobicie, susza, huragan, omówiono sprawę występowania przez rolników o odszkodowania za słupy energetyczne znajdujące się na gruntach rolnych oraz ustalono kierunki działania Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej na 2008 r., gdzie głównym kierunkiem jest: „*Wspieranie rolników Warmii i Mazur w efektywnym prowadzeniu gospodarstw rolnych w warunkach określonych Wspólną Polityką Rolną UE*”.

8. Konferencja otwierająca projekt w zakresie działania - płatności rolnośrodowiskowe

W związku z realizacją projektu „Promocja płatności rolnośrodowiskowych i różnicowania w kierunku działalności nierolniczej na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w ramach PROW 2007-2013”, Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza w dniu 18 grudnia 2007 roku, zorganizowała konferencję otwierającą projekt w zakresie działania: płatności rolnośrodowiskowe.

Na konferencji omówiono realizację programów rolnośrodowiskowych w latach 2004-2006, wysokość dostępnych środków z programów rolnośrodowiskowych w ramach PROW na lata 2007-2013 oraz rewitalizację sadów tradycyjnych w województwie warmińsko-mazurskim.

W konferencji uczestniczył Pan Jarosław Sarnowski i Pan Tomasz Piłat.

9. Odbiór inwestycji melioracyjnych

W dniu 21 grudnia 2007 roku Pan Jarosław Sarnowski uczestniczył w odbiorze inwestycji melioracyjnych na Żuławach, wykonanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, działania 2.5 Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi.

10. Konkurs ofert dla organizacji pozarządowych - zakończony

W dniu 31 grudnia 2007 roku zakończył się nabór ofert w ramach ogłoszonego przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego konkursu na realizację zadań Samorządu Województwa przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie w zakresie aktywizacji społeczności lokalnych na obszarach wiejskich na 2008 rok. Do Departamentu wpłynęło 14 wniosków.

Biuletyn opracowano na podstawie danych:

- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Agencji Nieruchomości Rolnych,
- Agencji Rynku Rolnego,
- Wojewódzkiego Urzędu Pracy,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa,
- oraz informacji prasowych.